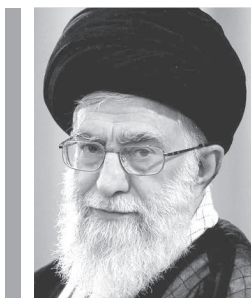

نظام نامه جایزه جهانی علوم انسانی اسلامی

علوم انسانی [فعلی] ما بر مبادی و مبانی متعارض با مبانی قرآنی و اسلامی بنا شده است. علوم انسانی غرب مبتنی بر جهان‌بینی دیگر است؛ مبتنی بر فهم دیگری از عالم آفرینش است و غالباً مبتنی بر نگاه مادی است. این نگاه، نگاه غلطی است؛ این مبنا، مبنای غلطی است. این علوم انسانی را ما به صورت ترجمه‌ای، بدون اینکه اجازه بدهیم هرگونه فکر تحقیقی اسلامی در آن را پیدا کند، می‌آوریم در دانشگاه‌های خودمان و این‌ها را در بخش‌های مختلف تعلیم می‌دهیم؛ در حالی که ریشه و پایه و اساس علوم انسانی را باید در قرآن کریم جستجو و پیدا کرد. اگر این شد، آن وقت متفکرین و پژوهندگان و صاحب‌نظران در علوم مختلف انسانی می‌توانند بر این پایه و اساس بناهای رفیعی را ایجاد کنند. آن وقت می‌توانند از پیشرفت‌های دیگران، غربی‌ها و کسانی که در علوم انسانی پیشرفت داشتند، استفاده هم بکنند، لکن مبنا باید مبنای قرآنی باشد.

۱۳۸۸/۷/۲۸

فهرست عناوین

ماده یک. مقدمه (ضرورت و اهداف)/۷

ماده دو. موضوع جایزه/۹

ماده سه. اعطاء کننده جایزه و عناصر تصمیم گیر و برگزار کننده/۱۰

ماده چهار. قوانین مربوط/۱۱

ماده پنج. ارکان و مراحل داوری/۱۳

ماده شش. کیفیت جایزه و نحوه تأمین آن/۱۵

ماده هفت. زمان برگزاری مراسم اعطاء جایزه/۱۶

ماده یک. مقدمه (ضرورت و اهداف):

الْمَرْكِبَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَثِيرٌ وَطَيِّبَةً أَصْلُهُ نَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ؛
تُوتِي أَكْهَأُكُلًا حِينَ يَأْدَنِ رَبُّهَا وَيُضْرَبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ.

(سوره مبارکه ابراهیم، آیات شریفه ۲۴ و ۲۵)

پس از پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و استقرار نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران، همواره یکی از مهم‌ترین آرمان‌های اکثریت قریب به اتفاق ملت مسلمان ایران، جاری و ساری شدن حداکثری ارزش‌های مترقی اسلام ناب محمدی «صلی الله علیه و واله و سلم» و قرار گرفتن در مسیر مورد نظر اسلام برای پیشرفت همه جانبه و سعادت بخش بوده است. در این میان، بدون تردید انطباق کامل علوم انسانی به عنوان چراغ راهنمای پیشرفت فردی و اجتماعی انسان‌ها با تعالیم اسلامی و رها سازی آن علوم از اسارت جهان بینی و ارزش‌های سکولار غربی که ثمره آن تاکنون جز به بیراهه کشاندن انسان‌ها و جوامع و نیز دور کردن آن‌ها از سعادت حقیقی نبوده است، یکی از اهداف مهم جریان روشن‌فکری انقلاب اسلامی محسوب شده است. گرچه در طول گذشت ۳۳ سال از عمر پربرکت انقلاب اسلامی، اقدامات خوبی در جهت تحقق این هدف صورت گرفته است، اما موانعی اساسی از جمله، حمله‌های وسیع و متنوع نظام استکبار جهانی به کشور، خصوصا حمله فکری فرهنگی و نیز همراهی اقلیت روشن‌فکر غرب‌زده در دانشگاه‌ها و بعضی مراکز تصمیم‌گیر با دشمن، در جهت تثبیت جایگاه مبانی و نظریه‌های سکولار در شمار معتنابهی از رشته‌های علوم انسانی و همچنین غفلت و کم‌کاری مسئولین و عناصر فکری انقلاب، مانع از تحقق کامل این هدف گردیده است، اما امروز جریان روشن‌فکری انقلاب اسلامی که به لطف الهی و با هدایت‌های رهبر

حکیم و فرزانه انقلاب، حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای «دام ظلّه العالی» حیات دوباره یافته است، عزم راسخ دارد، طی دهه آتی، انشاء الله تعالی ضمن جبران عقب‌ماندگی‌ها، تمام توان خود را برای تحقق کامل این هدف که چیزی جز شکل‌گیری «علوم انسانی اسلامی» به مثابه مصداقی از «کلمه طیّبه» نیست، بکاربندد. برای اصحاب اندیشه روشن است که تولید علم، آن هم بر اساس فلسفه و روش‌شناسی جدید، اصلی‌ترین کار در جهت تحقق این هدف مهم محسوب می‌شود؛ بنابراین لازم است عمده استعدادها و ظرفیت‌های ممتاز علمی به سمت نوآوری و نظریه‌پردازی سوق یابد. بدین منظور، دبیرخانه دائمی کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی که به صورت خودجوش و بدون وابستگی به دولت، با مشارکت بیش از سی مرکز علمی و تحقیقی تأسیس شده است، تصمیم گرفت به منظور تقویت انگیزه‌ها، تشویق و ترغیب پژوهشگران مسلمان اعم از ایرانی و غیر ایرانی برای نوآوری و نظریه‌پردازی در حوزه علوم انسانی اسلامی و از همه مهم‌تر، الگوسازی در این عرصه، هر ساله جایزه نفیسی را به برترین نوآوری و نظریه اعطاء نماید. به نظر می‌رسد، صرف‌نظر از ارزش مادی این جایزه، فرایند دقیق و سختی که برای نقد و داوری به منظور انتخاب نوآوری و نظریه برتر تعیین گردیده است، موجب می‌شود تا این جایزه معیار مهمی برای ارزش‌گذاری علمی بر روی فعالیت‌های پژوهشی افراد و مؤسسات تحقیقی در ایران و جهان اسلام قلمداد گردد. شایان ذکر است، حضور پژوهشگران جهان اسلام در این حرکت، یک حضور بسیار مهم و پربرکت محسوب می‌شود. در حال حاضر، انگیزه شکل‌گیری علوم انسانی اسلامی در میان متفکران مسلمان در اقصی نقاط جهان، انگیزه قوی و رو به رشدی است و به این منظور هر ساله تحقیقات فراوانی صورت می‌گیرد که بعضی از این تحقیقات قطعاً جزء سرمایه‌های ارزشمند جریان روشن‌فکری انقلاب در فرایند تحول بنیادی در علوم انسانی محسوب می‌شود. از طرف دیگر، به لطف خداوند متعال، با تحقق بخشی از آثار جهانی انقلاب اسلامی،

امروز شاهد شکوفایی بیداری اسلامی و قیام ملتها در جهت سرنگونی رژیم‌های دیکتاتور غرب‌گرا و استقرار نظامات سیاسی مردم‌گرا با هدف جاری ساختن احکام الهی در شئون اجتماعی کشورهای مسلمان هستیم که همین امر موجب شده است تا انگیزه مؤسسين این جایزه برای «جهانی» معرفی کردن آن دوچندان گردد. در این جهت، امیدواریم این جایزه بتواند ضمن تشویق پژوهشگران مسلمان به نوآوری و نظریه پردازی در قلمرو علوم انسانی اسلامی، فرصت مغتنمی را نیز برای همکاری و هم‌افزایی علمی میان اندیشمندان مسلمان ایرانی و غیر ایرانی فراهم نماید.

ماده دو. موضوع جایزه:

موضوع این جایزه، نوآوری و نظریه پردازی در قلمرو علوم انسانی اسلامی، شامل همه رشته‌های علوم انسانی، بر مبنای تعاریف زیر می‌باشد:

الف. تعریف نوآوری:

نوآوری علمی عبارت است از به‌کارگیری خلاقیت در جهت: دستیابی به یک معماری تازه برای یک دانش، تاسیس دانشی نو، ابداع روش‌شناسی نو برای یک دانش، ساخت یک نظام علمی تازه، ارائه شرح یا تفسیری متفاوت از یک مسأله یا نظریه غامض و پیچیده، و همچنین طراحی مدلی تازه برای پیاده‌سازی عملی یک نظریه یا نظام علمی، از طریق فرایند علمی معتبر.

ب. تعریف نظریه:

نظریه در قلمرو علوم انسانی اسلامی، عبارت است از یک یا مجموعه‌ایم نسجم از دیدگاه‌ها، برای شناخت روشمند واقعیت‌های انسانی و اجتماعی یا حل یک مسأله علمی عمده یا کلیدی، با اتکا به فرضیه‌ای روشن، بر اساس مبانی و معارف اسلامی و با روش‌شناسی و مستندات معتبر، که متناسب با

هدف خود، از کارآمدی لازم برخوردار باشد.

ماده سه. اعطاء کننده جایزه و عناصر تصمیم گیر و برگزار کننده:

(۱) جایزه جهانی علوم انسانی اسلامی توسط دبیرخانه دائمی کنگره علوم انسانی اسلامی که با مشارکت بیش از سی مرکز علمی و تحقیقی ملی و بین‌المللی به صورت خودجوش راه اندازی شده است، اعطاء می‌گردد و هیچ‌گونه وابستگی به دولت ندارد. دبیرخانه دائمی کنگره بنا به مصوبه شورای سیاست‌گذاری کنگره، مرکز پژوهش‌های فرهنگی و اجتماعی صدا به نشانی زیر است:

تهران، خیابان جمهوری اسلامی، خیابان شهید کشور دوست، کوچه نوشیروان، پلاک ۲۶ کد پستی ۱۳۱۶۷۳۴۴۵۸، تلفن و فاکس ۰۲۱ - ۶۶۴۰۹۰۵۶

قم، خیابان ۴۵ متری شهید صدوقی، کوچه شماره ۹، پلاک ۳۵۴، تلفن ۰۲۵۱-۲۹۱۲۹۱۰ می‌باشد.

(۲) بالاترین مقام تصمیم گیر در ارتباط با اعطاء این جایزه شورای سیاست‌گذاری دبیرخانه دائمی کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی است که مرکب از نمایندگان ارشد مراکز علمی و تحقیقاتی مؤسس کنگره می‌باشد.

(۳) به منظور انجام امور مربوط به این جایزه در ذیل دبیرخانه دائمی کنگره، «کمیته اعطاء جایزه» تشکیل می‌شود.

(۴) دبیر کمیته اعطاء جایزه و رئیس مراسم اعطاء جایزه هر ساله بنا

بر مصوبه شورای سیاست‌گذاری کنگره به صورت چرخشی از میان مؤسسان کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی تعیین و اعلام می‌شود. منعی برای انتخاب یک شخص به عنوان دبیر کمیته اعطاء جایزه برای دفعات مکرر وجود ندارد.

۵) بنا بر تایید شورای سیاست‌گذاری، در ذیل کمیته اعطاء جایزه، کمیسیون‌های تخصصی به تعداد مورد نیاز دایر خواهد شد.

۶) شورای سیاست‌گذاری کنگره هر ساله جمعی را (اعم از ایرانی و غیر ایرانی) به عنوان «هیأت عالی داوری» جهت نظارت بر فرایند داوری‌ها و در نهایت تایید و معرفی نوآوری و نظریه برتر انتخاب می‌کند.

ماده چهارم. قوانین مربوط:

۱) نوآوری یا نظریه باید در قالب یک مقاله یا کتاب (اعم از منتشر نشده یا منتشر شده)، حداکثر ۳ ماه قبل از تاریخ برگزاری مراسم اعطاء جایزه به کمیته اعطاء جایزه ارائه شده و فرم ثبت نام توسط صاحب مقاله یا کتاب تکمیل و امضاء گردد. ارسال مقاله یا کتاب و همچنین تکمیل و امضاء ثبت نام از طریق سایت اینترنتی جایزه، مطابق شرایطی که در سایت اعلام شده، بلامانع است.

۲) ارائه مقاله یا کتاب حاوی گزارش نوآوری یا نظریه، به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی امکان پذیر است.

۳) منعی برای انتشار مقاله یا کتاب حاوی نوآوری یا نظریه قبل از تحویل به کمیته و ثبت نام وجود ندارد لکن نباید بیش از ۵ سال از تاریخ انتشار آن سپری شده باشد.

- ۴) ارائه رساله دکترا و یا سطح ۴ حوزه به عنوان مصداق نوآوری یا نظریه در صورت انجام دفاع و کسب نمره ۱۹ به بالا بلامانع است.
- ۵) مراکز علمی و تحقیقاتی می‌توانند به نیابت از اعضاء هیأت علمی یا پژوهشگران خود، نسبت به ارائه مقاله یا کتاب به کمیته و تکمیل فرم ثبت نام اقدام نمایند.
- ۶) جایزه علوم انسانی اسلامی تنها به اشخاص حقیقی تعلق می‌گیرد نه به مراکز و مؤسسات علمی.
- ۷) پس از اعلام نتایج و انتخاب نوآوری یا نظریه برتر، هیچ‌گونه اعتراضی به داوری از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی و به تبع آن، تجدیدنظر در داوری پذیرفته نخواهد شد.
- ۸) نوآوری و نظریه‌ای که قبلاً در داوری برتر شناخته نشده است، تنها در صورت اعمال تغییرات اساسی می‌تواند دوباره برای سال‌های بعد به عنوان داوطلب دریافت جایزه ثبت نام نماید. تشخیص اعمال تغییرات اساسی قبل از ثبت نام، با کمیته اعطاء جایزه است.
- ۹) نوآوری یا نظریه‌ای که به صورت مقاله یا کتاب جهت ثبت نام به کمیته تحویل می‌شود، بازگردانده نمی‌شود.
- ۱۰) در صورتی که بعد از اعطاء جایزه فرد یا افرادی مدعی شوند که «مالک نوآوری و نظریه بوده‌اند و جایزه حق آن‌هاست»، طبق قوانین جمهوری اسلامی ایران و از طریق مراجع قضایی به ادعای آن‌ها رسیدگی و جایزه به صاحب اصلی تحویل خواهد شد.
- ۱۱) صاحبان نوآوری یا نظریه که موفق به دریافت جایزه می‌شوند، می‌توانند به صورت دائمی نشان جایزه جهانی علوم انسانی اسلامی

را در زمان انتشار و باز انتشار نوآوری و نظریه، بر جلد یا شناسنامه اثر البته با قید سال دریافت جایزه، درج کنند.

۱۲) دبیرخانه دائمی کنگره بین‌المللی علوم انسانی اسلامی می‌تواند نوآوری و نظریه برتر را به عنوان کارنامه جایزه در قالب کتاب یا مجموعه مقالات گوناگون منتشر نماید و کلیه عواید ناشی از آن، متعلق به دبیرخانه مزبور است.

ماده پنج. ارکان و مراحل داوری:

الف. در فرایند داوری یک نوآوری یا نظریه، چهار رکن به شرح زیر دخالت خواهند داشت:

- ۱) کمیسیون تخصصی ذی‌ربط برای انطباق نوآوری یا نظریه ارائه شده با تعریف.
- ۲) سه داور تعیین شده از سوی کمیسیون ذی‌ربط برای داوری تفصیلی.
- ۳) نشست نقد، مرکب از ۵ ناقد، ۳ داور و حداقل ۱۵ شرکت کننده ذی‌صلاح.
- ۴) هیأت عالی داوری جهت تایید فرایند داوری، تایید نهایی و معرفی نوآوری و نظریه برتر.

ب. بر اساس ارکان داوری، مراحل داوری به شرح زیر صورت خواهد گرفت:

- ۱) نوآوری‌ها و نظریه‌ها پس از ثبت نام، در یکی از کمیسیون‌های تخصصی ذیل کمیته اعطاء جایزه، مرکب از اساتید و پژوهشگران

توانا و مجرب حوزه و دانشگاه مورد ارزیابی اولیه قرار خواهند گرفت. در صورتی که نوآوری یا نظریه ارائه شده با تعریف نوآوری یا نظریه منطبق باشد، با رأی کمیسیون به سه داور از میان صاحب‌نظران برجسته (اعم از ایرانی و غیر ایرانی) برای ارزیابی تفصیلی ارجاع می‌گردد.

(۲) داوران می‌بایست در ارزیابی تفصیلی نظر خود را بر اساس شاخص‌ها و بارم‌گذاری مصوب کمیسیون تخصصی ذی‌ربط ارائه دهند.

(۳) هر نوآوری یا نظریه‌ای که معدل امتیاز اعطاء شده از سوی سه داور ۸۰ به بالا (۸۰ از ۱۰۰) باشد، برای داوری نهایی در نشستی با حضور صاحب‌نظران برجسته رشته ذی‌ربط، به نقد گذاشته خواهد شد. در این نشست‌ها می‌بایست علاوه بر ۵ ناقد و ۳ داور تعیین شده از سوی کمیسیون تخصصی ذی‌ربط (اعم از ایرانی و غیر ایرانی)، حداقل ۱۵ صاحب نظر برخوردار از سابقه تألیفی در آن عرصه با درجه علمی استادیار به بالا (اعم از ایرانی و غیر ایرانی) حضور داشته باشند. ضمناً نباید برای نقد از میان ۳ داوری که قبلاً نوآوری یا نظریه را ارزیابی تفصیلی نموده‌اند کسی انتخاب شود اما قرار گرفتن ۱ نفر از سه داور مزبور در میان ۳ داور نشست نقد، بلامانع است.

(۴) در نشست نقد یکی از داوران به انتخاب کمیسیون تخصصی ذی‌ربط ریاست نشست را مطابق آیین‌نامه مصوب بر عهده خواهد داشت.

(۵) در نشست برای هر ناقد وقت معینی برای ارائه نقد تعیین خواهد شد. ضمناً علاوه بر ۵ ناقد، به قید قرعه از میان حضاری که در زمان مقرر جهت نقد ثبت نام کرده باشند، حداقل ۵ نفر می‌توانند

در وقت تعیین شده نقد خود را ارائه نمایند.

۶) صاحب نوآوری و نظریه می‌تواند پس از استماع نظرات ناقدین، حداکثر به مدت ۱ ساعت به دفاع از نوآوری یا نظریه خود بپردازد. تمدید این زمان در صورت موافقت اکثریت ناقدین، داوران و حضار بلامانع است.

۷) در نشست نقد، علاوه بر داوران، حضاری که صلاحیت آن‌ها قبلاً از سوی کمیسیون تخصصی ذی‌ربط تایید شده باشد نیز می‌توانند مطابق شاخص‌ها و فرم بارم‌گذاری شده، به نوآوری یا نظریه امتیاز بدهند.

۸) در نهایت، نوآوری یا نظریه‌ای که جمع معدل امتیاز سه داوری که قبلاً آن را ارزیابی تفصیلی نموده‌اند و همچنین معدل امتیاز نشست نقد آن (شامل امتیاز داوران و حضار) بالای ۹۵ از ۱۰۰ امتیاز باشد، به‌عنوان نوآوری یا نظریه برتر به هیأت عالی داوری پیشنهاد خواهد شد.

۹) هیأت عالی داوری پس از بررسی صحت فرایند داوری‌ها، نوآوری و نظریه برتر را جهت دریافت جایزه تایید و معرفی خواهد کرد. ضمناً اگر هیأت عالی داوری صحت یک بخش یا تمام مراحل داوری را تایید نکند، باید بخش مربوط یا کل داوری تجدید گردد.

ماده شش. کیفیت جایزه و نحوه تأمین آن:

ارزش مادی جایزه (شامل یک جایزه برای نوآوری برتر و یک جایزه برای نظریه برتر) و کیفیت آن، هر ساله از سوی شورای سیاست‌گذاری دبیرخانه دائمی کنگره تعیین خواهد شد، سپس هزینه تأمین آن بر اساس سهم

بندی مورد توافق، از طریق مؤسسين کنگره تأمين می گردد. در صورتی که دبیرخانه کنگره بتواند بخشی از هزینه تأمين جایزه را از طریق عایدی وقف خاص، دریافت کمک‌های مردمی یا دولتی تأمين نماید، سهم مؤسسين در تأمين هزینه کاهش یافته و نام موقوفه یا اشخاص حقیقی و حقوقی کمک کننده در مراسم اعطاء جایزه اعلام خواهد شد.

ماده هفت. زمان برگزاری مراسم اعطاء جایزه:

زمان برگزاری مراسم اعطاء جایزه، توسط شورای سیاست‌گذاری تعیین و از طریق رسانه‌های ملی و بین‌المللی، و همچنین ارسال فراخوان مکتوب و اینترنتی به اطلاع پژوهشگران ایرانی و غیر ایرانی خواهد رسید.

والسلام